

НАУКОВЕ ЖИТТЯ. РЕЦЕНЗІЇ

“Діяльність підрозділів оперативної служби МВС України: теорія та практика”¹

Протидія злочинності, захист громадян і суспільства від посягань на життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність й безпеку, інші соціальні цінності є невід'ємною складовою виконання державою конституційного обов'язку з утвердження та забезпечення прав і свобод людини. Провідна роль у виконанні цього обов'язку належить правоохоронним органам, до системи яких входять різні за функціями та структурою елементи апарату держави. У правових реаліях сьогодення важливим складником цієї структури є спеціальні таємні підрозділи, на які покладено негласне збирання інформації, необхідної для забезпечення державної безпеки та боротьби зі злочинністю. Такі підрозділи, що мають давню історію, функціонують у складі правоохоронних, розвідувальних і контррозвідувальних органів майже всіх держав світу.

В Україні до складу кримінальної міліції Міністерства внутрішніх справ входять підрозділи оперативної служби (ПОС), яким сувора конспірація та спеціальний інструментарій дозволяють отримувати потрібну інформацію в ситуаціях, коли інші не спроможні робити це власними силами. Проте сьогодні, через проблеми правового та організаційного характеру вони не можуть повним обсягом задовольняти потреби оперативних підрозділів і слідчих апаратів ОВС у проведенні оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій. Поширеними явищами є нераціональне застосування сил і засобів підрозділів оперативної служби, неефективне використання здобутих ними відомостей, прорахунки в організації взаємодії з іншими підрозділами ОВС, неякісне відпрацювання окремих об'єктів, недостатньо високий рівень оперативного документування тощо. Все це стримує зростання ефективності участі ПОС в боротьбі зі злочинністю, гальмує процес повної реалізації їх потужного розвідувального потенціалу.

Викладене зумовлює актуальність пропонованої монографії, яка являє собою комплексне дослідження теоретичних і практичних засад діяльності підрозділів оперативної служби.

Автор, спираючись на свій власний практичний, освітянський та науковий досвід, розглядає вкрай важливі теоретичні й практичні проблеми, які далеко не вичерпані та потребують, особливо на сучасному етапі, подальшої комплексної розробки.

---

¹ Рецензія на монографію: “Діяльність підрозділів оперативної служби МВС України: теорія та практика”, підготовлену кандидатом юридичних наук, старшим науковим співробітником М. Л. Грібовим.

Монографія містить нові, отримані автором, науково обґрунтовані результати в галузі оперативно-розшукової діяльності та кримінального процесу, які в сукупності розв'язують важливу наукову проблему.

Розроблені в процесі дослідження положення, висновки і пропозиції можуть бути використані для вдосконалення: оперативно-розшукового та кримінального процесуального законодавства в частині визначення змісту та правових підстав проведення окремих оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій; підзаконних нормативно-правових актів щодо взаємодії апаратів оперативної служби зі слідчими та оперативними підрозділами ОВС; системи та структури ПОС і юридичного регулювання їх діяльності; організації роботи негласних оперативних підрозділів ОВС тощо.

Високий ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у монографії, та її належний науковий рівень зумовлені: використанням сукупності методів і прийомів наукового пізнання, що дали можливість дослідити проблеми в єдності їх соціального змісту та юридичної форми; широкою емпіричною базою, а також глибоким системним аналізом законодавчих та інших нормативних актів, спеціальної наукової літератури.

Робота написана зрозумілою і доступною мовою. Монографія має вдалу структуру, що охоплює розгляд питань від загальних до конкретних.

Цілком доречними є пропозиції, висловлені автором щодо організації роботи й штатної чисельності чергових частин підрозділів оперативної служби, а також особливостей охорони службових приміщень. Крім того, можна підтримати ідеї автора щодо психологічного супроводження, моральної та матеріальної компенсації вкрай складних умов служби працівників ПОС.

Спірним у роботі, як уявляється, є пропозиція щодо об'єднання підрозділів оперативної служби та оперативно-технічних заходів МВС України. Окремі висловлювання, що застосовує автор, слід було б пом'якшити. Від цього стиль монографії став би більш толерантним.

Проте, як видно з наведених зауважень і побажань, вони не можуть вплинути на загальне позитивне враження від монографії М. Л. Грібова.

Отже, на підставі викладеного вище, слід рекомендувати монографію М. Л. Грібова до друку з упевненістю, що ця робота не лише буда оцінена фахівцями, але й зацікавить науковців і практичних працівників як вдалий приклад комплексного підходу до вирішення складних правових та організаційних проблем діяльності підрозділів оперативної служби МВС України.

Хахановський В. Г. – доктор юридичних наук, доцент, Лауреат премії ім. Я. Мудрого

Рецензія надійшла до редакції журналу 20 квітня 2013 року.